«Макулдашылды»
ООБ.башчысы
Малабекова Ч.С

«Бекитемин»
Байдылда Маленов орто
мектебинин мудуру
Сманалиева Ж.С

Байдылда Маленов атындагы орто мектеби
1-7-класстарында окутуунун техникасын текшерүү жөнүндө Жобо

1.Жалпы жоболор

1.1.Ушул Жобо мектептеги 1-7-класстарын окутуунун техникасын текшерүүнүн максаттары, милдеттери,мазмуну, тартибин жана бирдиктүү талаптарын аныктайт.
1.2.Ушул Жобо окутуунун көндүмдөрүн,окутууну өнүктүрүүнү баалоо жана жөнгө салат.
1.3.1-7- класстарында окутууну текшерүү жөнүндө Жобо мектептин директору менен бекитилет.

2.Максаттары жана милдеттери

2.1.Мектепте окутуу техникасын көзөмөлдөөнү уюштуруунун негизги максаты объективдүүлүккө, жеткиликтүүлүккө, окутуу көндүмдөрүн калыптандыруу деңгээлине,
окутуудагы техникасынын жакшыргандыгына көз салуу.
2.2.Милдеттери билгичтик, көндүмдөрүнүн жана шыктарынын окуу ишмердүүлүгү менен байланышын текшерүү:
-окуунун темпи;
- аныкталган темпте окутуунун аң-сезимдүү көндүмдөрү;
-катасыз окуу;
2.3.Окутуунун техникасын текшерүү жылына 3 жолу мектеп ичинде көзөмөлдөнөт:
- сентябрь (киришүү көзөмөлү);
-декабрь ;
-май (жыйынтыктоочу көзөмөл);

3.Окутуунун көндүмдөрүн калыптандыруучу деңгээлдеги көндүмдөр

-окутуунун ыкмалары-сөздү толук окуу;
-туура окуу – адабий сөз менен сүйлөө талаптарын сактоо менен тааныш эмес тексти окуу;
-окуунун ылдамдыгы-жүгүртүү темпи менен окуу,тексти аңдоого жеткирүү;
-окутуунун ылдамдыгын акырындык менен көбөйтүүгө жетишүү;

4. Бааны төмөндөтүүгө таасирин тийгизүүчү каталардын классификациясыКаталар:
-окугандагы сөздөрдү бурмалоо (алмаштыруу,ордуна коюу, кое берүү, башка сөздү же тамганы кошуп окуу)
-туура эмес басым коюп окуу;
-тексти окууда мааниси жок пауза коюу,үн чыгарын окууда сөздөдүн тактыгы жана темпинин бузулушу;
-аныкталган убакытта окууда окулган текстин жалпы маанисин түшүнбөө;
-текстин мааниси боюнча суроолорго туура эмес жооп берүү;

-окуудагы негизги маанисин айта албоо,тексттеги сөздү жана билдирүүнү таппай калуу;
-окугандагы текстин негизги маанисинин далилдерин айта албоо;
-чыгармадагы окуяларды кезеги менен айтууда ката кетирүү;
-көркөм окуунун жоктугу,монотондуу окуу;
Кечиликтери:
- экиден кем эмес басым койсо;
- кээ бир маанилүү паузаларды бузуу,басымдын тактыгы жанатемпи;
- үн чыгарып окууда;
- белгилүү убакытта окулган тексти аңдоо;
- чыгарманын негизги маанисин туура эмес формулировкалоо;
- үн чыгарып окуудагы сөздөр;
- персонажды мүнөздөөдөгү көркөмдүктүн жоктугу;

5.1-7-класстарда окутуунун көндүмдөрүн калыптандыруу деңгээлин баалоонун ченемдери

Класстар окуу жылынын башына жана окуу жылынын аягына

1-класс 2-жарым жылдыкта 10-15 (20-25) сөз минутасына
“2”- 15 сөзгө чейин
“3”- 15-19 сөздөн төмөн
“4”- 20-24 сөздөн төмөн
“5” 25 сөздөн жогору

2-класс окуу жылынын башында
“2”- 15 сөздөн төмөн
“3”-15-19 сөз
“4” – 20-24 сөз“5” – 25 сөздөн жогору

2-жарым жылдыктын башында
“2”- 25 сөздөн төмөн
“3”-25-29 сөздөн төмөн
“4”-30-34 сөздөн төмөн
“5”-35 сөздөн жогору

2-жарым жылдыкта
“2” - 40 сөздөн төмөн
“3”- 40-44 сөздөн төмөн
“4”- 45-49 сөздөн төмөн

3- класс окуу жылынын башында
“2”- 40 сөздөн төмөн
“3”- 40-44 сөз
“4”- 45-49 сөз
“5”- 50 сөздөн жогору

2- жарым жылдыктын башында
“2”- 40 сөздөн төмөн
“3”- 40-49 сөз
“4”- 50-59 сөз
“5” – 60 сөздөн жогору

2- жарым жылдыкта
“2”- 65 сөздөн төмөн
“3” – 65-69 сөз
“4”- 70-74 сөз
“5”- 75 жогору

4- класс окуу жылынын башында
“2”- 65 сөздөн төмөн
“3”- 65-69 сөздөн төмөн
“4”- 70-74 сөздөн төмөн“5”- 75 сөздөн жогору
2- жарым жылдыктын башында
“2”- 65 сөздөн төмөн
“3”- 65-74 сөз
“4” – 75-84 сөз
“5” – 85 сөздөн жогору
2- жарым жылдыкта
“2”- 85 сөздөн төмөн
“3” – 85-89 сөз
“4” – 90-100 сөз
“5” – 100 сөздөн жогору
5-класс окуу жылынын башында
“2” – 85 сөздөн төмөн
“3” – 85-89 сөз
“4” – 90- 100 сөз
“5”- 100 создөн жогору
2-жарым жылдыктын башында
“2” – 90 сөздөн төмөн
“3” – 90-100 сөз
“4” – 101-111 сөз
“5” – 112-117 сөз
2- жарым жылдыкта
6-класс окуу жылынын башында
“2” – 95 сөздөн төмөн
“3”- 96 – 101 сөз
“4”- 102 сөз
“5”- 115 сөз
2-жарым жылдыктын башында
“2”- 100 төмөн
“3”- 101- 112 сөз “4”- 113-119 сөз
“5”-120-125 сөз
2-жарым жылдыкта
“2”- 105 сөздөн төмөн
“3”- 106-112 сөз
“4”- 113-120 сөз
“5”- 121 сөздөн жогору
7-класс
Окуу жылынын башында
“2”- 105 сөз төмөн
“3” – 106-112 сөз
“4”- 113-120 сөз
“5” – 121 сөздөн
2-жарым жылдыкта башында
“2”- 113 сөздөн төмөн
“3”- 113-117 сөз
“4”- 118-122 сөз
“5”- 129 сөздөн жогору

2- жарым жылдыкта
"2"- 115 сөздөн төмөн
"3"- 115-121 сөз
"4"-122-129 сөз
"5"-130 сөздөн төмөн
1-жарым жылдыкта 1-класста окутуунун техникасы алынбайт.1-класста окуучунун билими бааланбайт.
Окуу жылынын башында окуу техникасын текшерүүдө окутуунун ылдамдыгы мурунку окуу жылынын окуу техникасына дал келиши керек.

6. Окутуунун техникасын текшерүүнү жүргүзүүнүн эрежеси

6.1.Окуучулардын окуу техникасын текшерүү 1 күндө жүргүзүлөт.6.2.Окуу техникасын текшерүүдө класс- кабинетте 2 мугалим болушу керек, бир мугалимге экзаменатордун милдети жүктөлөт, экинчи мугалимге ассистенттин ролу жүктөлөт (ал класста сабак бербеген мугалим).
6.3.Ассистент класстагы тартипти камсыздайт,мониторингдин жүрүү тартибине байкоо жүргүзөт.
6.4.Экземенатор окуучунун окуу техникасы, окуудагы кемчиликтерине көз жүгүртөт, 1
минутада канча сөз окугандыгынын эсебин алат.
6.5.Текшерүү жүргүзүлө турган тексти алдын ала окууга окуучуга уруксаат берилбейт.
6.6.Берилген тексти окуучу аягына чейин окуйт,ушул боюнча текшерүү жүргүзүлөт.
6.7.Окуучу окуй турган текстин алдында экзаменатор-мугалим убакытты белгилеп,андан кийин окууга уруксаат берет.Бала окуп жатканда мугалим текшерүүнүн параметри менен дал келгендей белгилерди коет. 1 минута өткөндөн кийин экзаменатор-мугалим бланкасына текшерүү убактысы бүткөн боюнча акыркы сөздү белгилейт.
6.8.Окуучу тексти окуп бүткөндөн кийин экзаменатор-мугалим окуган тексти боюнча
окуучугатекстин мазмунун түшүнгөндүгү боюнча суроо берет.Окулган материал боюнча башка жаңы суроолорду берүү менен баланын тексти кабыл алгандыгынын деңгээлин баалайт.
6.9. Текст окулуп буткөндөн кийин 1 минутада канча сөз окулгандыгы боюнча эсептөө жүргүзүлөт, окуу техникасынын ченемдеринин негизинде экзаменатор – мугалим
таблицаны толтурат.

7. Окуу техникасын баалоо боюнча сунуштама.

7.1.Окуу техникасын текшерүүнүн жыйынтыгында таблицада көрсөтүлгөн жыйынтыктар чагылдырылат, бир нече параметр менен мониторинг жүргүзүлөт.
7.2.Параметрлери:
- мектептин башталгыч класстарынын окуу ыкмалары (окуу учурунда);
- окуу темпи (1 мин. окуган);
- туура окушу;
- окуунун көркөмдүгү;
-окууганын түшүнүү;

7.3. Таблица боюнча окуу техникасын текшерүүдө ар бир окуучунун окуу шыгына +,-
белгилери коюлат.Окуу техникасын баалоодо жогоруда көрсөтүлгөн критерийлердин негизинде жыйынтык баа коюлат.

7.4. 1 минутада окулган сөздөрдүн саны менен окуунун темпи аныкталат. Туура окуу- бул катасыз, жаңылбай, бурмалабай, окуунун маанисине таасир тийгизүү.
7.5.Каталардын группасы:
- тыбыштык тамгалардын курамын бурмалоо ;- тамгаларды, муундарды, сөздөрдү, сапты кое берүү;
- тамга, муун, сөздөрдүн ордун алмаштыруу;
- окууда элементтерди өзүм билемдикке коюу;
- окууда бир сөздү башка сөз менен алмаштыруу;
- сөздөрдү кайра-кайра кайталоо;
- адабий тилдердин ченемдеринин бузулушу;
- орфоэпикалык каталар (басымды туура эмес коюу);
- сөздүн лексикалык маанисин билбоо;
7.6. Жыйынтык жазылган таблицага окуу техникасынын баалары белгиленет:эгерде көрсөтүлгөн таблицада каталар кетирилсе, анда (+,-) белгилери коюлат.
7.7.Тексти көркөм окууда туура, түшүнүктүү жана эмоцианалдуу окуу менен түшүндүрүлөт,ушундай жол менен окуган бала текстин маанисин түшүнөт.
7.8.Текшерүүдө экзаменатор окуучулардын окуу техникасына анализ жүргүзөт, эгерде билинсе:
- тексти окуу убактысында жалпы маанисин түшүнбөгөндүгү;
- текстин мааниси боюнча суроого туура эмес жооп берилсе;
-окугандын негизги маанисин бөлүп берүүнү билбесе;
- текстеги сөздү жана көркөмдүгүн таап бере албаса, окуганын негизги маанисин далилдеп бере албаса;
- текстеги окучлардын кийинки кезек менен айтып бере албаса;

8.Мугалимдин иши

Окуу техникасынын анализинин жыйынтыгы менен мугалим класстын окуучуларынын ар бирине диагностикалык баалоо менен көркөм, көз жүгүртүп, шар окуу боюнча максаттарды жана милдеттерди коюп, план түзөт.Бланкта окуу техникасы боюнча өз анализи жазылат (бүтүмдө окуу техникасынын төмөндөгөнү же жогорулаганы % менен
көрсөтүлөт)